NN 113/2016 (7.12.2016.), Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE

2493

Na temelju članka 53. stavka 3. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (»Narodne novine«, broj 94/13) ministar zaštite okoliša i energetike donosi

PRAVILNIK
O GOSPODARENJU OTPADNIM GUMAMA

I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se postupci i ciljevi gospodarenja otpadnim gumama, uvjeti gospodarenja otpadnim gumama, vrste otpadnih guma koje se moraju sakupljati odvojeno, način obrade otpadnih guma, zahtjevi u pogledu sakupljanja i skladištenja otpadnih guma, sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih guma, obveza vođenja evidencija, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača guma i proizvoda koji sadrže gume, popis guma i proizvoda za koje je obvezna registracija u Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada, način obveznog postupanja proizvođača guma i posjednika otpadnih guma te druga pitanja u svezi guma i otpadnih guma u svrhu sprječavanja nastajanja i odlaganja otpadnih guma na odlagališta otpada, odnosno poticanja njihovog sakupljanja, ponovne uporabe, recikliranja i drugih postupaka njihove oporabe sukladno Zakonu, radi postizanja ciljeva propisanih ovim Pravilnikom.

(2) Na pitanja vezana uz stavljanje guma na tržište i gospodarenje otpadnim gumama koja nisu uređena ovim Pravilnikom, primjenjuju se posebni propisi.

Područje primjene

Članak 2.

(1) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na sve vrste novih ili rabljenih guma, te gumenih gusjenica koje se u kućanstvu ili u registriranoj osobi koriste za prijevoz i prijenos tvari, predmeta i osoba, uključujući obavljanje radova, te na otpadne gume od tih proizvoda.

(2) Odredbe ovog Pravilnika ne primjenjuju se na gume koje su sastavni dio vozila za koja se ne plaća naknada gospodarenja otpadnim vozilima sukladno posebnom propisu koji uređuje gospodarenje otpadnim vozilima.

Pojmovi

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. Agencija je Hrvatska agencija za okoliš i prirodu;

2. Fond je Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost;

3. Guma je svaki proizvod iz članka 2. ovog Pravilnika koji se stavlja na tržište kao samostalni proizvod ili sastavni dio drugog proizvoda ili kompleta kotača koji se može svrstati u kategorije iz Priloga I. ovog Pravilnika. U Prilogu II. ovog Pravilnika nalazi se necjeloviti popis proizvoda obuhvaćenih kategorijama iz Dodatka I.;

4. Krajnji korisnik je osoba koja je koristila, koristi ili namjerava koristiti gume ili opremu čiji su sastavni dio gume ili osoba kod koje zbog obavljanja njene registrirane djelatnosti nastaju otpadne gume. Krajnji korisnik je fizička ili pravna osoba ili fizička osoba – obrtnik;

5. Ministarstvo je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike;

6. Naknada gospodarenja otpadnim gumama (u daljnje tekstu: naknada gospodarenja) je novčani iznos koji plaćaju proizvođači u svrhu pokrivanja troškova sakupljanja i obrade otpadnih guma u sustavu kojim upravlja Fond;

7. Obrađivač je pravna i fizička osoba – obrtnik koja sukladno Zakonu ima dozvolu za obavljanje djelatnosti obrade otpadnih guma i ima sklopljen ugovor s Fondom;

8. Omogućavanje dostupnosti na tržištu podrazumijeva svaku isporuku guma za distribuciju, potrošnju ili uporabu na tržištu u Republici Hrvatskoj, uključujući internetsku prodaju i druge načine omogućavanja dostupnosti putem komunikacije na daljinu, za vlastite potrebe ili u okviru trgovačke djelatnosti, u zamjenu za plaćanje ili besplatno;

9. Otpadna guma je guma koja je otpad u smislu Zakona;

10. Posjednik je posjednik otpadnih guma sukladno definiciji posjednika otpada kako je to određeno Zakonom;

11. Prodavatelj je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja u okviru svoje trgovačke djelatnosti u dobavljačkom lancu gumu čini dostupnom na tržištu u Republici Hrvatskoj. Prodavatelj istovremeno može biti i proizvođač;

12. Proizvođač je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja neovisno o načinu prodaje proizvodi i/ili uvozi i stavlja gume na tržište na području Republike Hrvatske. Osoba koja ima poslovno sjedište u drugoj državi članici EU, a gume stavlja na tržište na području Republike Hrvatske, čije je mjesto oporezivanja u Republici Hrvatskoj sukladno posebnom propisu, u smislu odredbi ovog Pravilnika smatra se proizvođačem i dužna je imenovati osobu u Republici Hrvatskoj koja je odgovorna za ispunjavanje obveza tog proizvođača sukladno odredbama ovog Pravilnika;

13. Registar je Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada;

14. Sakupljač je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja sukladno Zakonu ima dozvolu za obavljanje djelatnosti sakupljanja otpadnih guma i ima sklopljen ugovor s Fondom;

15. Serviser je pravna ili fizička osoba – obrtnik koji pruža uslugu popravka i zamjene guma;

16. Stavljanje na tržište je prvo omogućavanje dostupnosti na tržištu guma uvezenih ili proizvedenih u Republici Hrvatskoj;

17. Uredba je Uredba o gospodarenju otpadnim gumama;

18. Zakon je Zakon o održivom gospodarenju otpadom;

(2) Pojmovi sadržani u tekstu ovog Pravilnika koji nisu definirani stavkom 1. ovoga članka imaju jednako značenje kao pojmovi sadržani u Zakonu

(3) Izrazi koji se koriste u ovome propisu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. CILJEVI U GOSPODARENJU OTPADNIM GUMAMA

Nacionalni ciljevi

Članak 4.

(1) U gospodarenju otpadnim gumama mora se osigurati odvojeno sakupljanje i obrada svih otpadnih guma u skladu s ovim Pravilnikom i Zakonom, a radi korištenja njihovih vrijednih svojstava kao i radi smanjenja na najmanju moguću mjeru štetnih učinaka od otpadnih guma na ljudsko zdravlje i okoliš.

(2) Godišnji cilj oporabe postupkom R3 otpadnih guma na razini Republike Hrvatske iznosi najmanje 80% od mase odvojeno sakupljenih otpadnih guma u toj kalendarskoj godini.

(3) Otpadne gume koje su sakupljene na području Republike Hrvatske i oporabljene postupkom R3 u drugoj članici EU ili u trećim zemljama, uračunavaju se u ciljeve iz prethodnog stavka.

Ispunjavanje ciljeva proizvođača

Članak 5.

Proizvođač je obvezan ispuniti ciljeve iz članka 4. ovog Pravilnika razmjerno količini guma koje je stavio na tržište uplatom naknade gospodarenja na račun Fonda, na način propisan Uredbom.

III. OBVEZE PROIZVOĐAČA

Članak 6.

(1) Proizvođač i prodavatelj obvezan je na ambalaži ili u pratećoj dokumentaciji, uz isporučenu gumu, informirati krajnjeg korisnika o:

– obvezi odvojenog sakupljanja otpadnih guma,

– načinu postupanja s gumama kada postanu otpad,

– mrežnoj stranici Fonda koja sadrži mjesta preuzimanja i sakupljanja otpadnih guma,

– mjeri u kojoj je moguće isporučenu gumu ponovno uporabiti i reciklirati.

(2) Proizvođač i prodavatelj koji koristeći komunikaciju na daljinu (putem interneta, telefona, kataloga i slično) prodaje gume izravno krajnjim korisnicima u kućanstvima ili u registriranoj osobi, obvezan je na svojim mrežnim stranicama informirati kupca o mjestima preuzimanja i sakupljanja otpadnih guma što može osigurati putem odgovarajuće mrežne poveznice na mrežne stranice Fonda.

IV. REGISTAR GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Upis i dostava podataka

Članak 7.

(1) Proizvođač, sakupljač i obrađivač obvezni su upisati se i dostavljati podatke u Registar kojeg vodi Fond, sukladno Zakonu i posebnom propisu kojim se uređuje Registar.

(2) Registar sadrži i podatke iz članka 8. stavka 4., članka 9. stavka 3., članka 11. stavka 7., te članka 13. stavka 5. ovog Pravilnika.

(3) Osim dostave podataka u Registar, obveznici dostave podataka dužni su dostavljati podatke i u Registar onečišćavanja okoliša sukladno posebnom propisu.

V. UVJETI GOSPODARENJA OTPADNIM GUMAMA I ZAHTJEVI ZA SAKUPLJANJE I OBRADU OTPADNIH GUMA

Članak 8.

(1) Proizvođač je obvezan snositi troškove gospodarenja otpadnim gumama uplatom naknade gospodarenja na račun Fonda.

(2) Uplatom naknade gospodarenja iz stavka 1. ovog članka Fond za tog proizvođača preuzima obvezu ispunjavanja ciljeva propisanih ovim Pravilnikom.

(3) Proizvođač je dužan voditi evidenciju o količini guma koje stavlja na tržište na području Republike Hrvatske kao i o količini guma koje je kao zaseban proizvod ili sastavni dio drugog proizvoda izvezao iz Republike Hrvatske.

(4) Proizvođač je obvezan podatke iz evidencije iz stavka 3. ovog članka dostaviti u Registar do zadnjeg dana tekućeg mjeseca za prethodni kalendarski mjesec na obrascu Izvješće proizvođača guma (u daljnjem tekstu: obrazac IPG) iz Priloga III. ovog Pravilnika na temelju kojih proizvođač sam obračunava i uplaćuje naknadu gospodarenja u korist Fonda sukladno Uredbi.

Članak 9.

(1) Naknada gospodarenja ne plaća se za gume proizvedene u Republici Hrvatskoj koje su namijenjene izvozu.

(2) Proizvođač ima pravo na povrat uplaćene naknade gospodarenja u slučaju izvoza guma za koje je prethodno platio navedenu naknadu.

(3) Pravo na povrat uplaćene naknade gospodarenja proizvođač ostvaruje na temelju podataka o izvozu dostavljenih u Registar na obrascu IPG iz Priloga III. ovog Pravilnika kojem se prilaže odgovarajući dokaz o uplati naknade i izvozu.

Sakupljanje otpadnih guma

Članak 10.

(1) Sakupljanje otpadnih guma obavlja sakupljač s kojim Fond, po provedenom postupku pokrenutim javnim pozivom za podnošenje programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih guma (u daljnjem tekstu: Program) sklopi ugovor o obavljanju usluge sakupljanja otpadnih guma sukladno Zakonu.

(2) Usluga sakupljanja otpadnih guma obuhvaća prikupljanje (preuzimanje i prijevoz do skladišta sakupljača), razvrstavanje, skladištenje, pripremu i prijevoz otpadnih guma do obrađivača.

(3) Javnim pozivom iz stavka 1. ovog članka pobliže se propisuje opis usluge sakupljanja otpadnih guma, uvjeti za podnositelja Programa u pogledu raspolaganja potrebnim financijskim sredstvima ili izvorima sredstava za ostvarenje operativnog programa rada, tehničko-tehnološki uvjeti za obavljanje usluge sakupljanja, obvezna dokumentacija, struktura i najviši iznos cijene usluge sakupljanja koja je predmet javnog poziva mjerila i kriterije za odabir najpovoljnije cijene iz Programa, ciljevi sakupljanja i ciljevi materijalne i energetske oporabe otpadnih guma, postupak odabira najprihvatljivijeg Programa, uvjeti za sklapanje ugovora te druga pitanja od značaja za provedbu postupka pokrenutog javnim pozivom i sklapanje ugovora.

(4) Odluka o odabiru najprihvatljivijeg Programa donosi se za Program podnositelja koji ispunjava sve uvjete propisane javnim pozivom, a koji sadrži najpovoljniju cijenu usluge sakupljanja koja je predmet javnog poziva temeljem koje se sklapaju.

(5) Fond sklapa Ugovor o obavljanju usluge sakupljanja otpadnih guma s podnositeljem najprihvatljivijeg Programa i svim podnositeljima Programa koji ispunjavaju sve uvjete propisane javnim pozivom i koji prihvate najpovoljniju cijenu usluge sakupljanja iz odabranog Programa iz stavka 4. ovog članka.

(6) Sakupljač može sklopiti ugovor s pravnom ili fizičkom osobom – obrtnikom koja ima dozvolu za gospodarenje otpadom za djelatnost sakupljanja otpadnih guma sukladno Zakonu.

Članak 11.

(1) Posjednik otpadnih guma obvezan je otpadne gume odvajati od miješanog komunalnog otpada i od ostalih vrsta otpada te ih u Republici Hrvatskoj odvojeno predati sakupljaču, osobi koja upravlja reciklažnim dvorištem ili serviseru prilikom zamjene gume.

(2) Serviser je dužan na vidnom mjestu postaviti obavijest krajnjem korisniku o mogućnosti predaje odnosno o obvezi preuzimanja otpadnih guma oznakom sadržaja »PREUZIMAMO OTPADNE GUME« te po potrebi i usmeno obavijestiti krajnjeg korisnika o načinu i uvjetima preuzimanja.

(3) Sakupljač, osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem i serviser obvezni su bez troška za posjednika preuzeti od posjednika otpadne gume.

(4) Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem i serviser obvezni su sve preuzete otpadne gume predati sakupljaču.

(5) Sakupljač je obvezan po pozivu posjednika koji je pravna ili fizička osoba – obrtnik otpadne gume preuzeti u roku od 20 dana od dana poziva tog posjednika.

(6) Sakupljač je obvezan sve preuzete otpadne gume predati obrađivaču.

(7) Sakupljač je obvezan do kraja mjeseca za prethodni mjesec u Registar dostaviti podatke o količinama otpadnih guma koje je sakupio i predao obrađivaču na obrascu Izvješće sakupljača otpadnih guma (u daljnjem tekstu: obrazac ISOG) iz Priloga IV. ovog Pravilnika.

(8) Fond na temelju izvješća iz stavka 7. ovog članka te sukladno ugovoru sklopljenim sa sakupljačem nadoknađuje sakupljaču troškove obavljanja usluge sakupljanja otpadnih guma.

(9) Fond je obvezan do 31. siječnja tekuće godine temeljem podataka o gospodarenju otpadnim gumama za prethodnu kalendarsku godinu utvrditi iznos troškova sakupljanja otpadnih guma i iznos troškova obrade otpadnih guma u prethodnoj kalendarskoj godini na razini Republike Hrvatske.

Obrada otpadnih guma

Članak 12.

(1) Obradu otpadnih guma u Republici Hrvatskoj obavlja obrađivač koji je na temelju ovlaštenja Ministarstva s Fondom sklopio ugovor o obavljanju usluge obrade otpadnih guma.

(2) Ovlaštenje iz stavka 1. ovog članka Ministarstvo izdaje sukladno Zakonu.

(3) Tehničko-tehnološki kriterij za uvjete obrade otpadnih guma je dozvola za gospodarenje otpadom za djelatnost oporabe otpadnih guma postupkom R3 ili R1 sukladno dodatku II. Zakona.

(4) Obrađivač je obvezan sve preuzete otpadne gume oporabiti ili u slučaju iz članka 13. stavka 4. ovoga Pravilnika izvesti na obradu uz prethodnu suglasnost Fonda.

(5) Obrađivač iz stavka 1. ovog članka ima pravo na pokriće troška oporabe otpadnih guma za oporabljene otpadne gume koje je preuzeo od sakupljača uključujući izvezene otpadne gume iz članka 13. stavka 4. ovog Pravilnika, a koju isplaćuje Fond sukladno Uredbi.

Članak 13.

(1) Obrađivač je obvezan bez naplate i uz ovjeru pratećeg lista sakupljaču, preuzeti od sakupljača sve sakupljene otpadne gume te ih oporabiti sukladno ovom Pravilniku i Zakonu.

(2) Oporaba otpadnih guma mora se obavljati uz primjenu najbolje raspoloživih tehnika.

(3) Ukoliko je moguće, za oporabu otpadnih guma koristi se sustav upravljanja aspektima okoliša prema certificiranim sustavima za ekološko upravljanje, poput Sustava ekološkog upravljanja i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) propisanog zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i Uredbom (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) i norme iz serije ISO 14000 za sustav upravljanja okolišem.

(4) Iznimno od članka 12. stavka 3. ovog Pravilnika ukoliko u Republici Hrvatskoj ne postoje uvjeti za obradu otpadnih guma te ostataka nakon materijalne oporabe otpadnih guma, obrađivač je obvezan takav otpad izvesti iz Republike Hrvatske i Fondu dostaviti dokaz o izvozu i obradi tog otpada što dokazuje propisanom dokumentacijom o prekograničnom prometu otpadom sukladno Zakonu.

(5) Obrađivač je obvezan do kraja mjeseca za prethodni mjesec dostaviti u Registar podatke o količini preuzetih i obrađenih otpadnih guma te količini izvezenog otpada radi obrade na obrascu Izvješće obrađivača otpadnih guma (u daljnjem tekstu: obrazac IOOG) iz Priloga V. ovog Pravilnika.

(6) Fond na temelju izvješća iz stavka 5. ovog članka te sukladno ugovoru o obavljanju usluge obrade otpadnih guma sklopljenim s obrađivačem nadoknađuje obrađivaču troškove obrade otpadnih guma.

Vođenje evidencije, prikupljanje podataka i izvješćivanje

Članak 14.

(1) Osoba koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadnim gumama i registrirana osoba čijom aktivnošću nastaju otpadne gume dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada u skladu s posebnim propisom o gospodarenju otpadom.

(2) U svrhu sljedivosti različitih tokova otpadnih guma istog ključnog broja, sakupljač i obrađivač su obvezni voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada (ONTO) za otpadne gume čijim gospodarenjem upravlja Fond na način da se u stupcu »Način« obrasca ONTO unosi oznaka »F« (Fond) u nastavku oznake koja je propisana pravilnikom kojim se uređuje gospodarenje otpadom na način da je od nje odvojena povlakom.

(3) Oznaka iz stavka 2. ovog članka unosi se i u polje »Napomena« obrasca pratećeg lista.

(4) Fond je obvezan prikupljati podatke o količini guma stavljenih na tržište na teritoriju Republike Hrvatske, količini sakupljenih otpadnih guma i količini otpadnih guma koje su oporabljene te količini i vrsti proizvoda i otpada nastalih materijalnom oporabom otpadnih guma, količini proizvedenog goriva, gumama koje su uvezene radi oporabe i izvezene na obradu te količini izvezenog otpada nastalog oporabom otpadnih guma radi daljnje obrade.

(5) Fond je obvezan podatke iz stavka 4. ovoga članka jednom godišnje, najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, dostaviti Agenciji.

(6) Agencija je obvezna temeljem podataka iz stavka 5. ovoga članka izraditi godišnje izvješće o gospodarenju otpadnim gumama u Republici Hrvatskoj te ga podnijeti Ministarstvu jednom godišnje, najkasnije do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu, u elektronskom i pisanom obliku.

Administrativna suradnja i razmjena podataka

Članak 15.

(1) U svrhu provedbe odredbi ovog Pravilnika Ministarstvo, Fond, Agencija i ostala tijela u mjeri u kojoj su nadležna, obvezni su kroz administrativnu suradnju osigurati razmjenu podataka, koja mora, posebno u svezi nacionalnih registara, uključivati i sredstva za elektroničku komunikaciju.

(2) Suradnja iz stavka 1. ovog članka mora, između ostalog, uključivati odobrenje pristupa relevantnim dokumentima i podacima, uključujući rezultate svih inspekcijskih nadzora, u skladu s odredbama važećeg propisa o zaštiti podataka.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

(1) Do završetka javnog poziva za odabir najprihvatljivijeg programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih guma sukladno Zakonu i odredbama ovoga Pravilnika, poslove sakupljanja otpadnih guma obavlja pravna i fizička osoba – obrtnik s kojima Fond ima sklopljen ugovor o obavljanju poslova sakupljanja otpadnih guma na teritoriju Republike Hrvatske, na način i pod uvjetima određenim predmetnim ugovorom, sukladno naknadama iz članka 15. Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama (»Narodne novine«, broj 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13) i odredbi točke III. Odluke o izmjenama naknada u sustavima gospodarenja otpadnim vozilima i otpadnim gumama (»Narodne novine« broj 40/15), a na temelju podataka iz Obrasca ISOG iz Priloga IV. ovog Pravilnika.

(2) Do ispunjenja uvjeta iz članka 70. i članka 72. Zakona poslove obrade otpadnih guma obavljaja pravna i fizička osoba – obrtnik s kojima Fond ima sklopljen ugovor o obradi otpadnih guma temeljem Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama (»Narodne novine«, broj 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13), na način i pod uvjetima određenim predmetnim ugovorom, sukladno naknadama iz članka 15. Pravilnika o gospodarenju otpadnim guma (»Narodne novine«,